

Van de auteur van de bestseller *Voor jou*

Zee
van

ROMAN

verlangen

Tojo Moyes

Jojo Moyes

Zee van verlangen

De Fontein

1

Geld voor konijnen! Bij recente verkopen in Sydney brachten volgroeide mannetjes met het mooiste bont 19s 11d per pond op, de hoogste prijs waar ik in Australië ooit van heb gehoord. Het percentage topvachten is klein, maar aangezien er ongeveer vijf in een pond gaan is 4s per stuk een opmerkelijke opbrengst.

'The Man on the Land', The Bulletin, Australië, 10 juli 1946

AUSTRALIË, 1946

VIER WEKEN VOOR INSCHEPING

Letty McHugh bracht de pick-uptruck tot stilstand, veegde niet-bestaand roet onder haar ogen weg en kwam tot de conclusie dat aan een vrouw met 'knappe trekken', zoals de verkoopster haar tactvol had genoemd, Cherry Blossom-lippenstift niet veel kon veranderen. Ze veegde verwoed over haar lippen, zichzelf voor dom uitmakend dat ze hem zelfs maar had gekocht. Nog geen minuut later greep ze in haar tas en bracht zorgvuldig een nieuwe laag aan, met een grijns naar haar spiegelbeeld in het achteruitkijkspiegeltje.

Ze trok haar bloes recht, pakte de brieven die ze bij haar weke-

lijkse bezoek aan het postkantoor had opgehaald en keek door de voorruit naar het wazige landschap. Hoe lang ze ook wachtte, de regen werd vast niet minder. Ze trok een stuk zeildoek over haar hoofd en schouders, sprong met stokkende adem de auto uit en rende naar het huis.

‘Margaret? Maggie?’

De hordeur sloeg achter haar dicht en dempte het aanhoudend kletteren van de stortbui buiten, maar ze hoorde alleen haar eigen stem en het geluid van haar goede schoenen op de vloerplanken. Letty keek of ze haar handtas had, veegde toen haar voeten en liep de keuken in, waarbij ze nog een paar keer riep, al vermoedde ze dat er niemand thuis was. ‘Maggie? Ben je daar?’

Er was niemand in de keuken, zoals gewoonlijk sinds Noreen er niet meer was. Letty legde haar handtas en de brieven op de geschuurde houten tafel en liep naar het fornuis waar een stoofpot stond te pruttelen. Ze tilde het deksel op en rook eraan. Daarna deed ze met een schuldig gevoel een greep in de voorraadkast, voegde een snufje zout, wat komijn en maïzena toe en zette het deksel weer op de pan.

Ze liep naar het verweerde spiegeltje naast het medicijnkastje en probeerde haar haren te fatsoeneren die in de vochtige lucht al begonnen te kroezen. Het spiegeltje was niet eens groot genoeg om haar hele gezicht in één keer te zien; je kon het gezin Donleavy niet van ijdelheid betichten, dat was zeker.

Ze wreef nogmaals over haar lippen en draaide zich toen weer om naar de keuken die ze, omdat ze alleen was, met een objectieve blik kon bekijken. Ze nam het zeil in zich op, gebarsten en met jaren ingelopen landbouwuil dat er niet meer uit wilde, hoe vaak het ook werd gedweild en geveegd. Haar zus had het willen vervangen, had Letty zelfs het patroon laten zien dat ze leuk vond, in een boek dat helemaal uit Perth kwam. Ze nam de verschoten verf in zich op, de kalender waar alleen deze of gene landbouwtentoonstelling op stond, de komst van de dierenarts, kopers of graanagenten. De hondenmanden die met hun smerige oude dekens om het fornuis heen stonden, en het pak bleekmiddel voor de hemden van de mannen, waaruit korrels op het verbleekte werkblad waren gemorst. Het enige dat verried dat hier ook een vrouw woonde was

een exemplaar van het tijdschrift *Glamor*, met op de voorkant de aankondiging van een nieuw verhaal van Daphne du Maurier en een artikel met de kop ‘Zou u met een buitenlander trouwen?’. De bladzijden, zag ze, waren zeer beduimd.

‘Margaret?’

Ze wierp een blik op de klok: de mannen zouden zo aanschuiven voor de lunch. Ze liep naar de kapstokhaken bij de achterdeur en trok er een oude veedrijversjas af, al vertrok haar gezicht door de stank van teer en natte hond die, wist ze, aan haar kleren zou blijven hangen.

Het regende inmiddels zo hard dat hier en daar stroompjes over het erf liepen; de afvoerputjes gorgelden in protest en de kippen waren met opgezette veren bij elkaar gekropen onder de struiken. Letty vervloekte zichzelf dat ze haar laarzen niet had meegebracht, maar rende van de achterdeur naar het erf en vandaar naar de achterkant van de schuur. Zoals ze half had verwacht, zag ze daar wat eruitzag als een bruine bult in oliegoed op een paard dat de paddock rondliep; het gezicht verborgen onder de breedgerande hoed die op de kraag viel en door de stromen regenwater donkergekleurd was.

‘Margaret!’ Letty stond onder de dakrand van de schuur en schreeuwde om boven de regen uit te worden gehoord, terwijl ze halfhartig een hand opstak.

Het paard had er duidelijk genoeg van: met zijn staart tegen zijn kletsnatte achterste stapte hij behoedzaam zijdelings langs het hek, af en toe bikkend van frustratie terwijl zijn ruiter hem geduldig wendde om elke nauwgezette manoeuvre opnieuw te beginnen.

‘Maggie!’

Op een gegeven moment bokte het paard. Letty’s hart schoot in haar keel en haar hand vloog naar haar mond. Maar de ruiter gaf geen krimp en spoorde het paard enkel aan om verder te gaan, met een kort gemompel dat misschien wel, misschien niet een terechtwijzing had kunnen zijn.

‘In godsnaam, Maggie, kom hier!’

De rand van de hoed kwam omhoog en een hand werd groetend opgestoken. Het paard werd gewend en liep met gebogen hoofd naar het toegangshek. ‘Sta je daar al lang, Letty?’ riep ze.

‘Ben je gek, meid? Waar denk je in godsnaam dat je mee bezig bent?’ Onder de rand van de hoed zag ze haar nichtje breed grijnzen.

‘Gewoon een beetje dressuur. Pap is te groot om haar te berijden en de jongens kunnen niets met haar beginnen, dus ik ben de enige die er wat mee kan. Wat een humeurige tante, hè?’

Letty schudde geprikkeld haar hoofd en gebaarde dat Margaret moest afstijgen. ‘Goeie genade, kind. Moet ik je helpen om eraf te komen?’

‘Ha! Nee, het gaat best. Is het nog geen lunchtijd? Ik heb een stoofpot opgezet, maar ik weet niet hoe laat ze komen. Ze drijven de kalveren naar Yarrowa Creek en dat kan zomaar de dag wel duren.’

‘Met dit weer blijven ze niet de hele dag weg,’ antwoordde Letty terwijl Margaret onelegant van het paard klauterde en zwaar op haar voeten terecht kwam. ‘Tenzij ze net zo gek zijn als jij.’

‘Ach, maak je niet zo druk. Ze ziet er kwaaiër uit dan ze is.’

‘Je bent doornat. Moet je jou zien! Het is niet te geloven dat het zelfs maar in je opkwam om met dit weer te gaan paardrijden. Mijn hemel, Maggie, ik weet niet waar je denkt dat je mee bezig bent... God mag weten wat je lieve moeder ervan zou vinden.’

Het bleef even stil.

‘Ik weet het...’ Margaret trok haar neus op toen ze haar hand uitstak om de buikriem los te maken.

Letty vroeg zich af of ze te veel had gezegd. Ze aarzelde en slikte toen het onhandige excuus in dat haar op de lippen lag. ‘Ik wilde niet –’

‘Vergeet het maar. Je hebt gelijk, Letty,’ zei het meisje, terwijl ze het zadel onder haar arm nam. ‘Ze zou niet zelf in het zadel zijn gaan zitten om deze merrie een beter evenwicht aan te leren. Ze zou haar zijteugels hebben omgedaan en het daarbij hebben gelaten.’

De mannen kwamen even voor één uur terug, een luidruchtig groepje met natte overschoenen en druipende hoeden dat bij de deur hun jassen uittrok. Margaret had de tafel gedekt en diende dampende kommen gestoofd rundvlees op.

‘Colm, je hebt nog modder aan je hakken,’ zei Letty en de jonge-

man schopte gehoorzaam zijn laarzen uit op de mat in plaats van tijd te verdoen met te proberen ze schoon te maken.

‘Heb je er brood bij?’

‘Geef me even de tijd, jongens. Ik doe het zo snel als ik kan.’

‘Maggie, je hondje slaapt in papa’s oude hoed,’ zei Daniël grijnzend. ‘Pap zegt dat hij haar afschiet als hij vlooiën krijgt.’

‘Dat heb ik helemaal niet gezegd, raar kind. Hoe gaat het, Letty? Ben je gisteren nog naar de stad geweest?’ Murray Donleavy, een grote, hoekige man wiens sproeten en bleke ogen blijk gaven van een Keltische afkomst, ging aan het hoofd van de tafel zitten en begon zonder plichtplegingen de homp brood weg te werken die zijn schoonzus voor hem had gesneden.

‘Ja, Murray.’

‘Was er nog post voor ons?’

‘Ik zal het je geven als je klaar bent met eten.’ Zoals deze mannen aan tafel zaten, zouden de brieven anders onder de jus en de vetvlekken komen te zitten. Noreen had het nooit gestoord.

Margaret had haar lunch al op en zat in de gemakkelijke stoel bij de provisiekast, met haar in sokken gestoken voeten op een voetenbankje. Letty keek, stiekem tevreden, hoe de mannen tot rust kwamen toen ze hun hoofden bogen om te eten. Niet veel gezinnen konden er tegenwoordig prat op gaan vijf man aan tafel te hebben van wie er drie in dienst waren geweest. Toen Murray tegen Daniël, de jongste, mompelde dat hij het brood moest doorgeven, hoorde Letty nog een restje van zijn originele Ierse accent. Haar zus had er af en toe goedgehumeurd de spot mee gedreven. ‘Die kerel!’ zei ze dan, met een accent dat maar een armzalige benadering van het zijne was. ‘Hij heeft meer vechtlust dan een brui-loft in Dundalk.’

Nee, aan deze tafel ontbrak iets heel anders. Ze zuchtte en zette Noreen uit haar hoofd, zoals ze dat elke dag talloze keren deed. Toen zei ze opgewekt: ‘De vrouw van Alf Pettit heeft zo’n nieuwe Defender-ijskast gekocht. Hij heeft vier laden en een ijsmaker, en hij werkt geluidloos.’

‘In tegenstelling tot de vrouw van Alf Pettit,’ zei Murray. Hij had het laatste nummer van *The Bulletin* erbij genomen en zat aandachtig ‘The Man on the Land’ te lezen, de boerencolumn. ‘Hm.

Hier staat dat zuivelbedrijven smeriger worden omdat alle vrouwen er de brui aan geven.'

'Dan hebben ze kennelijk nog nooit gezien hoe Maggies kamer eruitziet.'

'Heb jij dit gemaakt?' Murray hief zijn hoofd op van de krant en wees met zijn duim naar zijn bijna lege kom.

'Maggie heeft het gemaakt,' zei Letty.

'Lekker. Beter dan de vorige keer.'

'Ik weet niet waarom,' zei Margaret, met haar hand voor zich uit om beter naar een splinter te kunnen kijken. 'Ik heb niets anders gedaan.'

'Er draait een nieuwe film in het Odeon,' zei Letty om over iets anders te beginnen. Dat kreeg hun aandacht. Ze wist dat de mannen net deden of de nieuwtjes die ze twee keer per week meebracht naar de boerderij hun niets konden schelen, omdat roddels nu eenmaal voor vrouwen waren, maar zo af en toe vergaten ze onverschillig te doen. Ze ging met haar armen over elkaar tegen de gootsteen staan.

'En?'

'Het is een oorlogsfilm. Met Greer Garson en Tyrone Power. Ik ben de titel vergeten. Iets met *Forever?*'

'Ik hoop met veel gevechtsvliegtuigen. Amerikaanse.' Daniël wierp een blik op zijn broers, kennelijk op zoek naar instemming, maar hun hoofden waren gebogen omdat ze hun eten naar binnen werkten.

'Hoe wil je dan in Woodside komen, kleintje? Je fiets is kapot, weet je nog?' Liam gaf hem een duw.

'Hij gaat hoe dan ook niet het hele eind alleen op de fiets,' zei Murray.

'Een van jullie kan me met de truck brengen. Ach, vooruit. Dan trakteer ik op ijs.'

'Hoeveel konijnen heb je van de week verkocht?'

Daniël had extra zakgeld verdiend door konijnen te stropen en de vachten te verkopen. De prijs van goede vachten was onverklaarbaar gestegen van een penny naar een paar shilling per stuk, waardoor de broers best een beetje jaloers op zijn plotselinge rijkdom waren.

‘Maar vier.’

‘Nou, meer bied ik niet.’

‘O, Murray, Betty zei dat ik moest zeggen dat hun goede merrie eindelijk drachtig is, als je nog geïnteresseerd bent.’

‘De merrie die ze bij Magician hebben gezet?’

‘Volgens mij wel.’

Murray wisselde een blik met zijn oudste zoon. ‘Misschien moesten we er eind van de week dan maar even langsgaan, Colm. Zou fijn zijn om een behoorlijk paard te hebben.’

‘Wat me eraan doet denken.’ Letty haalde diep adem. ‘Ik trof Margaret aan op die valse jonge merrie van jullie. Volgens mij hoort ze niet te rijden. Het is niet... veilig.’

Murray keek niet op van zijn gestoofde vlees. ‘Ze is een volwassen vrouw, Letty. Binnenkort hebben we weinig of niets meer over haar leven te zeggen.’

‘Je hoeft je geen zorgen te maken, Letty. Ik weet wat ik doe.’

‘Maar dat paard ziet er zo vals uit.’ Letty begon aan de afwas, het vage gevoel dat ze terzijde werd geschoven negerend. ‘Ik zeg alleen dat ik niet denk dat Noreen er blij mee zou zijn geweest. Niet zoals de zaken... zoals de zaken ervoor staan...’

Bij het noemen van haar zusters naam viel er een korte, droefgeestige stilte.

Murray schoof zijn lege kom naar het midden van de tafel. ‘Het is lief van je om over ons in te zitten, Letty. Denk niet dat we je niet dankbaar zijn.’

Als de jongens de blik al zagen die tussen de twee ‘oudjes’, zoals ze werden beschouwd, werd gewisseld, of dat hun tante Letty’s blik werd gevolgd door een licht blozen, zeiden ze daar niets van. Zoals ze ook niets hadden gezegd toen ze een paar maanden geleden haar goede rok was gaan dragen als ze hen opzocht. Of dat ze, ondanks dat ze inmiddels halverwege de veertig was, opeens begonnen was haar haren te watergolven.

Intussen was Margaret opgestaan en keek de brieven door die op het dressoir naast Letty’s tas lagen. ‘Kolere!’ riep ze uit.

‘Margaret!’

‘Sorry, Letty. Kijk! Kijk dan, pap, hij is voor mij! Van de marine!’

Haar vader gebaarde dat ze hem de brief moest geven. Hij draaide

de envelop om in zijn brede handen, zag het officiële stempel en de afzender. ‘Wil je dat ik hem openmaak?’

‘Hij is toch niet dood, hè?’ Daniël slaakte een kreet toen Colms hand hem een harde klap op zijn achterhoofd gaf.

‘Doe je niet rottiger voor dan je al bent.’

‘Hij zal toch niet dood zijn?’ Margaret stak een hand uit om zich staande te houden en haar gewoonlijk zo gezonde kleur verdween.

‘Natuurlijk is hij niet dood,’ zei haar vader. ‘Dan sturen ze je een telegram.’

‘Misschien wilden ze besparen op de kosten, maar –’ Daniël schoot achteruit op zijn stoel om een flinke trap van zijn oudere broer te ontwijken.

‘Ik wilde ermee wachten tot jullie allemaal klaar waren met eten,’ zei Letty en ze werd genegeerd.

‘Toe maar, Mags. Waar wacht je op?’

‘Ik weet het niet,’ zei het meisje dat kennelijk in tweestrijd stond.

‘Toe maar, we zijn allemaal hier.’ Haar vader stak een troostende hand uit en legde hem op haar rug.

Ze keek naar hem, en toen weer naar de brief die ze inmiddels vasthield. Haar broers waren overeind gekomen en stonden op een kluitje om haar heen. Letty, die toekeek vanaf de gootsteen, voelde zich overbodig, alsof ze een buitenstaander was. Om haar onbehagen te verbergen, ging ze druk een pan staan boenen; haar brede vingers werden rood van het hete water.

Margaret scheurde de brief open en begon hem te lezen, de woorden binnensmonds prevelend, een gewoonte die ze al had sinds haar kindertijd. Toen bracht ze een kort gekerm uit en Letty, die zich vliegensvlug omdraaide, zag dat ze zwaar op de stoel ging zitten die een van haar broers voor haar had bijgetrokken. Ze keek haar vader aan, kennelijk zwaar aangeslagen.

‘Gaat het wel, meisje?’ Zijn gezicht stond bezorgd.

‘Ik ga, pap,’ zei ze met schorre stem.

‘Wat? Naar Ierland?’ zei Daniël en hij griste haar de brief uit handen.

‘Nee. Naar Engeland. Ze hebben me aan boord van een schip gekregen. O, mijn god, pap.’

‘Margaret!’ zei Letty vermanend, maar niemand hoorde haar.

‘Mags gaat naar Engeland!’ Haar oudere broer las de brief.

‘Ze gaat echt! Het is hen zowaar gelukt om haar op een schip te krijgen!’

‘Niet zo brutaal,’ zei Margaret, maar het ging niet van harte.

“Door een verandering in status van een andere oorlogsbruid, kunnen we u passage aanbieden op de –” Wat staat daar? “Vertrekken uit Sydney” bla-bla-bla.’

‘Verandering in status? Wat denk je dat die arme ziel is overkomen?’ zei Niall spottend.

‘Het is mogelijk dat haar echtgenoot al getrouwd was. Dat gebeurt, weet je.’

‘Letty!’ protesteerde Murray.

‘Nou, het is waar, Murray. Er zijn allerlei dingen gebeurd. Je hoeft de krant maar open te slaan. Ik heb over meisjes gehoord die helemaal naar Amerika zijn gegaan en dan te horen krijgen dat ze niet gewenst zijn. Sommigen waren...’ Haar stem stierf weg.

‘Zo is Joe niet,’ zei Murray. ‘We weten allemaal dat hij zo niet is.’

‘Bovendien,’ zei Colm opgewekt, ‘toen hij met Mags trouwde, heb ik hem gezegd dat als hij haar ooit zou bedriegen, ik hem zou opsporen en hem zou vermoorden.’

‘Heb jij dat ook gezegd?’ zei Niall verbaasd.

‘God,’ zei Margaret. Ze negeerde haar tante, maar sloeg een kruisje als stilzwijgend excuus. ‘Zoals jullie voor me zorgen is het een wonder dat hij in de buurt is gebleven.’

Het werd stil toen het belang van de brief doordrong tot de aanwezigen in het vertrek. Margaret greep haar vaders hand en hield hem stevig vast, terwijl de anderen net deden of ze het niet zagen.

‘Wil er iemand thee?’ zei Letty. Ze had een brok in haar keel; ze had zich de keuken voorgesteld zonder Margaret. Er klonk een gedempt gebrom van instemming.

‘Maar ze geven geen garantie dat je een hut krijgt,’ zei Niall, die nog aan het lezen was.

‘Ze kunnen haar wel bij de bagage stouwen,’ zei Liam. ‘Ze is een ouwe taaie.’

‘Is dat...?’ zei Daniël, die, zag Letty, diep geschokt keek. ‘Ik bedoel, je gaat naar Engeland en dat is dat?’

‘Dat is dat,’ zei Margaret ernstig.

‘Maar wij dan?’ zei Daniël en zijn stem brak, alsof hij het huwelijk van zijn zus, of de uiteindelijke gevolgen daarvan, nog niet serieus had genomen. ‘We kunnen niet mam én Mags kwijtraken. Ik bedoel, wat moeten wij dan?’

Letty wilde iets zeggen, maar kon geen woorden vinden.

Aan de andere kant van de tafel had Murray er zwijgend bij gezeten, zijn hand verstrengeld met die van zijn dochter. ‘Wij, zoon, moeten blij zijn.’

‘Wat?’

Murray glimlachte zijn dochter geruststellend toe – een glimlach die, dacht Letty, hem moeite koste op te roepen. ‘Wij moeten blij zijn dat Margaret een goede man krijgt. Een man die voor zijn land en het onze heeft gevochten. Een man die het verdient bij onze Margaret te zijn, zoals zij hem verdient.’

‘O, pap.’ Margaret bette haar ogen.

‘En wat belangrijker is,’ hier verhief hij zijn stem, als om niet te worden onderbroken, ‘we zouden hartstikke blij moeten zijn omdat Joe’s grootvader Ier was. En dat betekent...’ en hij legde een ruwe hand zachtjes op de dikke buik van zijn dochter ‘...dat dit ventje hier, zo God het wil, voet gaat zetten in Gods eigen land.’

‘O, Murray,’ fluisterde Letty met haar hand tegen haar mond.

‘Zetten jullie je maar schrap, jongens,’ mompelde Colm tegen zijn broers en begon zijn laarzen aan te trekken, ‘we gaan een avond van “Oh Danny Boy” tegemoet.’

Ze hadden geen ruimte meer voor het natte wasgoed. Het droogrek binnen hing zo vol dat het plafond omlaag dreigde te komen; aan alle haken en kabels in huis hing vochtig linnengoed; het hing aan hangertjes aan deuren, of het lag op handdoeken op werkbladen. Margaret haalde een volgend nat hemd uit de emmer en gaf het aan haar tante, die de zoom tussen de wringer deed en aan de zwengel begon te draaien.

‘Het komt doordat gisteren niets droog was geworden,’ zei Margaret. ‘Ik had het niet op tijd van de lijn gekregen, dus het was weer kletsnat geworden en ik had nog zoveel meer te doen.’

‘Waarom ga je niet zitten, Maggie?’ zei Letty en ze keek naar haar benen. ‘Leg even je voeten omhoog.’

Margaret liet zich dankbaar op de stoel in de wasruimte zakken en stak haar hand uit om de terriër te aaien die naast haar zat. 'Ik zou wat in de badkamer kunnen hangen, maar daar heeft pap een hekel aan.'

'Je weet dat je gas terug zou moeten nemen. De meeste vrouwen zouden het inmiddels wat rustiger aan doen.'

'O, ik heb nog tijden te gaan,' zei Margaret.

'Volgens mij minder dan twaalf weken.'

'Afrikaanse vrouwen werpen hun kind midden in het veld en werken gewoon door.'

'Jij bent geen Afrikaanse. En ik betwijfel of iemand een kind "werpt" alsof het...' Letty was zich bewust van haar onvermogen om met enige kennis van zaken over kinderen krijgen te praten. Ze ging zwijgend door met het wringen van de was, terwijl de regen op het tinnen dak van de aanbouw kletterde en de zoete geur van natte aarde door de open ramen kwam. De wringer piepte, een stokoud geval dat onwillig tot werken werd gedwongen.

'Daniël heeft het zich erger aangetrokken dan ik dacht,' zei Margaret uiteindelijk.

Letty ging door met wringen en bromde toen ze de zwengel naar zich toe haalde. 'Hij is nog jong. Hij heeft de laatste jaren veel te verwerken gehad.'

'Maar hij is echt boos. Ik had niet gedacht dat hij boos zou zijn.'

Letty hield op met wringen. 'Hij voelt zich in de steek gelaten, denk ik zo. Eerst het verlies van zijn moeder en nu jij...'

'Maar ik heb het toch niet expres gedaan.' Margaret dacht aan haar broers uitbarsting, aan de woorden 'egoïstisch' en 'afschuwelijk' die hij haar woedend naar haar hoofd had geslingerd tot haar vaders vlakke hand de scheldkanonnade tot een abrupt einde had gebracht.

'Weet ik,' zei Letty en ze rechtte haar rug. 'En zij weten het ook. Zelfs Daniël.'

'Maar toen Joe en ik trouwden, weet je, toen dacht ik niet aan weggaan bij pap en de jongens. Ik dacht niet dat iemand het echt erg zou vinden.'

'Natuurlijk vinden ze het erg. Ze houden van je.'

'Ik vond het niet erg toen Niall wegging.'

‘Dat was oorlog. Je wist dat hij weg moest.’

‘Maar wie moet er nu voor hen zorgen? Pap kan zo ongeveer een hemd strijken en de afwas doen als dat moet, maar niet één van hen kan een maaltijd in elkaar flansen. En ze zouden de lakens op de bedden laten liggen tot ze vanzelf naar de wasmand liepen.’

Terwijl Margaret dat zei, begon ze bijna te geloven in dat beeld van zichzelf als de spil waar het huishouden om draaide, een positie die ze de laatste twee jaar tegen wil en dank had bekleed. Ze had nooit voorzien dat ze voor iemand zou moeten koken en schoonmaken. Zelfs Joe had het begrepen toen ze hem vertelde dat ze er hopeloos in was en, belangrijker, niet van plan was om daar iets aan te doen. Nu ze elke dag uren voor haar broers moest zorgen die ze ooit als gelijken had behandeld, streden verdriet, schuldgevoel en stomme woede in haar binnenste. ‘Ik maak me grote zorgen, Letty. Ik denk echt dat ze het niet redden zonder... nou ja, een vrouw in huis.’

Er viel een lange stilte. De hond jengelde in haar slaap, met maaiende poten in een onzichtbare achtervolging.

‘Ik neem aan dat ze iemand in huis zouden kunnen nemen, als huishoudster,’ zei Letty uiteindelijk met een stem die wel heel erg luchtig klonk.

‘Daar zou pap niet voor willen betalen. Je weet hoe hij doorzaagt over geld besparen. En bovendien denk ik niet dat een van hen een vreemde in de keuken wil. Je weet hoe ze zijn.’ Ze wierp een stiekeme blik op haar tante. ‘Niall wil al helemaal geen nieuw gezicht zien sinds hij uit het leger is. O, ik weet het niet...’

Buiten nam de regen af. Het kletteren op het dak was minder geworden en tussen de grijze wolken in het oosten werden flarden blauw zichtbaar. De twee vrouwen zwegen, ieder schijnbaar verdiept in het uitzicht uit het raam met de hor ervoor.

Toen Margaret geen antwoord kreeg, zei ze: ‘Ik vraag me af of ik eigenlijk wel zal gaan. Ik bedoel, wat voor zin heeft het om te gaan als ik me de hele tijd zorgen maak over mijn familie?’

Ze wachtte tot haar tante iets zou zeggen. Toen dat niet gebeurde, ging ze door: ‘Omdat ik –’

‘Ik denk,’ waagde Letty het erop, ‘dat ik wel zou kunnen helpen.’

‘Wat?’

‘Zeg niet “wat”, lieverd. Als je echt zo over hen allemaal inzit,’ Letty’s stem klonk afgemeten, ‘zou ik misschien de meeste dagen wel kunnen komen. Gewoon, om een beetje te helpen.’

‘O, Letty, zou je dat willen doen?’ Margaret had er wel voor gezorgd dat haar stem net verrast genoeg, net dankbaar genoeg klonk.

‘Ik zou niemand op zijn tenen willen trappen.’

‘Nee... nee... natuurlijk niet.’

‘Ik zou niet willen dat de jongens of jij denken... dat ik probeer de plaats van jullie moeder in te nemen.’

‘O, ik denk niet dat iemand dat zou denken.’

Beide vrouwen verwerkten wat eindelijk hardop was gezegd.

‘Er zouden mensen kunnen zijn die... het verkeerde idee krijgen. Mensen in de stad en zo.’ Letty streek onbewust haar haren glad.

‘Ja, dat zou kunnen,’ zei Margaret, nog steeds bloedserieus.

‘Maar ja, ik heb dan ook geen werk of zo. Niet nu ze de munitiefabriek hebben gesloten. En familie gaat natuurlijk voor.’

‘Dat mag ik hopen.’

‘Ik bedoel maar, die jongens hebben een vrouwenhand nodig. Vooral Daniël. Hij is op een leeftijd... En het is niet zo dat ik iets verkeerd doe. Iets... je weet wel...’

Als Margaret de vage blos van plezier die over het gezicht van haar tante kroop al zag, zei ze er niets van. Als er iets anders aan het gezicht van haar tante was, aan de nieuwe lippenstift, wat Margaret het idee gaf dat er meer achter de afspraak zat, deed ze een dappere poging om dat van zich af te zetten. Als de prijs van haar eigen vrijheid zonder schuldgevoel was dat haar moeders plaats werd ingenomen, zou ze er wel voor zorgen dat ze daar alleen de voordelen van zag.

Letty’s hoekige gezicht klaarde op door een glimlach. ‘In dat geval, lieverd, als het jou helpt, zal ik goed voor hen allemaal zorgen,’ zei ze. ‘En voor Maudie hier. Ik zal goed voor haar zijn. Maak je maar geen zorgen.’

‘O, om haar maak ik me geen zorgen.’ Margaret kwam moeizaam overeind. ‘Ik ben van plan –’

‘Ja, ik zorg wel dat het allemaal goed gaat,’ ging Letty door. Het vooruitzicht maakte haar kletserig. ‘Als jou dat echt een beter ge-

voel geeft, Maggie, lieverd, zal ik doen wat ik kan. Nee, maak jij je maar nergens zorgen over.’ Met een nieuwe stoot energie wrong ze het laatste hemd met de hand uit en liet het in de wasmand vallen, klaar voor de volgende droogsessie.

Ze veegde haar grote, benige handen af aan haar schort. ‘Goed dan. Nou. Zal ik eens een lekkere kop thee voor ons gaan zetten? Schrijf jij je brief aan de marine maar, dat je hun aanbod accepteert, dan weten we dat jij er klaar voor bent. Je wilt je plaats toch niet mislopen, wel? Niet zoals die andere arme ziel.’

Margaret maakte dat haar glimlach er gemakkelijker uitzag dan hij aanvoelde. In het artikel in *Glamour* stond dat ze hen misschien wel nooit meer zou zien. Daar moest je klaar voor zijn.

‘Weet je wat, Maggie, ik zal boven door je laden gaan. Om te kijken of er iets is wat ik voor je kan verstellen. Ik weet dat je niet zo goed met naald en draad bent, en we willen dat je er piekfijn uitziet als je Joe weer ziet.’

Je moest je niet gebelgd voelen, had in het tijdschrift gestaan. Je moest ervoor zorgen dat je je echtgenoot nooit verweet dat hij je bij je familie had weggehaald. Haar tante trok de wasmand tegenwoordig net zo vrijpostig achter zich aan als haar moeder vroeger had gedaan.

Margaret deed haar ogen dicht en haalde diep adem, terwijl Letty’s stem door de wasruimte klonk: ‘Als ik toch bezig ben, verstel ik misschien ook meteen maar een paar van je vaders hemden. Het viel me op, lieverd, dat ze er een beetje verpieterd uitzien en ik zou niet willen dat iemand zei dat ik niet...’ Ze wierp een zijdelingse blik op Margaret. ‘Ik zorg wel dat het hier tot in de puntjes verzorgd wordt. O, ja. Maak jij je maar nergens zorgen over.’

Margaret moest er niet aan denken dat ze aan hun lot zouden worden overgelaten. Liever zo dan met iemand die ze niet kende.

‘Maggie?’

‘Mm?’

‘Denk je... denk je dat je vader het erg zal vinden? Van mij, bedoel ik?’ Letty’s gezicht stond opeens bezorgd, haar vijfenveertig jaar oude gelaatstrekken zo onbevangen als die van een jonge bruid.

De vele nachten dat Margaret er naderhand aan terugdacht, wist

ze eigenlijk niet waarom ze het had gezegd. Ze was geen kwaadaardige type. Het is niet alsof ze wilde dat Letty of haar vader eenzaam zouden zijn.

‘Ik denk dat hij het heerlijk zal vinden,’ zei ze en ze stak haar hand uit naar het hondje. ‘Hij mag je heel graag, Letty, en de jongens ook.’ Ze keek omlaag, kuchte, en bekeek de splinter in haar hand. ‘Hij heeft vaak gezegd dat hij je beschouwt als... een soort zus. Iemand met wie hij over mam kan praten, die nog weet hoe ze was... En als je hun hemden voor ze wast, zullen ze je natuurlijk eeuwig dankbaar zijn.’ Om de een of andere reden kon ze niet opkijken, maar ze was zich ervan bewust dat Letty’s rokken opeens niet meer bewogen, zich bewust van haar magere, sterke benen, die een eindje van haar af stonden. Haar handen, die anders zo actief waren, hingen roerloos langs haar schort.

‘Ja,’ zei Letty uiteindelijk. ‘Natuurlijk.’ Haar stem klonk enigszins gesmoord. ‘Goed. Zoals ik al zei. Ik ga – ik ga thee voor ons zetten.’

2

De twee mannetjeskangoeroes – allebei nog maar 12 maanden uit de buidel – die binnenkort naar Londen vliegen... zullen onderweg 5,5 kilo hooi eten. Qantas Empire Airways zei gisteren dat de kangoeroes maar 63 uur in de lucht zullen zijn.

Sydney Morning Herald, 4 juli 1946

DRIE WEKEN VOOR INSCHEPING

Allerliefste Ian,

Je raadt het nooit – ik mag mee! Ik weet dat je het niet zult geloven, ik kan het zelf nog nauwelijks geloven, maar het is echt waar. Pap heeft met een van zijn oude vrienden bij het Rode Kruis gepraat, die een paar hoge marinevrienden heeft, en voor ik het wist had ik bericht dat ik een plaats op de volgende boot heb, al zou ik, strikt gesproken, een lage prioriteit moeten hebben. Ik moest de andere bruiden thuis vertellen dat ik naar Perth ging om mijn grootmoeder op te zoeken, om een opstand te voorkomen, maar nu zit ik hier, in het Wentworth Hotel in Sydney, te wachten tot ik vóór hen aan boord kan wippen. Schat, ik verlang vreselijk naar je. Ik heb je ontzettend gemist.

Mam zegt dat als we eenmaal in ons nieuwe huis zitten, pap en zij zo gauw mogelijk overkomen. Ze zijn van plan om met de nieuwe Qantas 'Kangoeroe'-dienst te reizen – wist je dat je in maar 63 uur naar Londen kunt vliegen met een Lancastrian? Ze heeft me gevraagd om je het adres van je moeder te vragen, dan kan ze de rest van mijn spullen sturen zodra ik in Engeland ben. Ik weet zeker dat ze er beter mee kunnen omgaan als ze je ouders eenmaal hebben ontmoet. Ze lijken het idee te hebben dat ik in een plaggenhut ergens op de Engelse vlakte terechtkom. Hoe dan ook, schat, ik oefen nu op mijn handtekening, moet eraan denken om op 'mevrouw' te reageren en ik moet ook nog steeds wennen aan het idee van een trouwring om mijn vinger. Ik was zo teleurgesteld dat we geen fatsoenlijke wittebroodsweken konden hebben, al kan het me eigenlijk niet schelen waar we ze hebben, zolang ik maar bij jou ben. Ik ga stoppen, want ik moet vanmiddag naar de Club van Amerikaanse Echtgenotes in Woolloomooloo om te horen wat ik nodig heb voor de reis. De Amerikaanse Echtgenotes krijgen allerlei soorten vrouwen, heel anders dan wij, arme Engelse echtgenotes. (Is het geen giller, dat ik dat zeg?) Weet je, als ik nog één keer naar 'When The Boy From Alabama Meets A Girl From Gundagi' moet luisteren, denk ik dat ik zelf maar vleugels groei en naar je toe vlieg. Pas goed op jezelf, liefste van me, en schrijf zodra je even tijd hebt. Je Avice

In de vier jaar van zijn bestaan was de Club van Amerikaanse Echtgenotes om de week bij elkaar gekomen in het elegante witgestucte huis aan de rand van de Royal Botanic Gardens, aanvankelijk om meisjes te helpen die uit Perth of Canberra kwamen om de eindeloze weken door te komen voordat ze de overtocht naar hun Amerikaanse echtgenoten mochten maken. Ze leerden hun om Amerikaanse patchwork quilts te maken, het Amerikaanse volkslied te zingen en gaven wat moederlijke steun aan degenen die zwanger waren of borstvoeding gaven, en degenen die niet wisten of ze stijf van angst stonden bij het idee aan de reis, of bij het idee dat ze nooit een schip zouden vinden.

Tegenwoordig was de club niet meer Amerikaans van aard: de

Amerikaanse oorlogsbruidenwet van vorig jaar had het vertrek van de twaalfduizend pas geclaimde Australische echtgenotes versneld, en voor de quilts waren dus bridgemiddagen in de plaats gekomen, en advies over hoe om te gaan met Brits eten en rantsoenering.

Veel van de jonge bruidjes die er nu kwamen, logeerden bij familie in Leichhardt, Darlinghurst of de buitenwijken. Ze bevonden zich in een vreemd niemandsland, hun leven in Australië was nog niet echt voorbij, maar hun leven elders was nog niet echt begonnen. Ze concentreerden zich op bijzonderheden van een toekomst waar ze weinig van wisten en waar ze geen invloed op hadden. Het was misschien niet verbazingwekkend dat ze het op hun tweewekelijkse bijeenkomsten maar over één ding hadden.

‘Een meisje dat ik uit Melbourne ken, mocht met de *Queen Mary* mee, in een eersteklashut,’ zei een meisje met een bril op. Het lijnschip was zo ongeveer de heilige graal van het transport. In Australië kwamen nog steeds brieven aan met verhalen over de pracht en praal van dat schip. ‘Ze zei dat ze bijna de hele tijd bij het zwembad heeft liggen bakken. Ze zei dat er diners dansants waren, gezelschapsspelen, van alles. En ze heeft in Ceylon de prachtigste japonnen laten maken. Ze moest alleen een hut delen met een vrouw en haar kinderen. Jakkas. Overal op haar kleren kleverige vingertjes en ’s morgens om halfzes wakker als de baby begon te krijsen.’

‘Kinderen zijn een zegen,’ zei mevrouw Proffit vriendelijk, en controleerde of een groen hoedje wel goed op een bruin wollen aapje was bevestigd. Vandaag maakten ze cadeautjes voor de kinderen in Londen die door bommen waren getroffen. Een van de meisjes had van haar Engelse schoonmoeder een boek toegestuurd gekregen, met de titel *Useful Hints from Odds and Ends*, en mevrouw Proffit had aanwijzingen geschreven over hoe ze een ketting konden maken van de metalen ringetjes die om kippenpoten zaten, en een bedjasje van oude kamizooltjes, voor de bijeenkomst van de volgende week. ‘Ja,’ zei ze en ze keek vol genegenheid rond. ‘Op een dag zullen jullie dat begrijpen. Kinderen zijn een zegen.’

‘Geen kinderen is een nog grotere zegen,’ mompelde het meisje met donkere ogen dat naast Avice zat, en liet de opmerking vergezeld gaan van een nogal ordinair aanstoten.

Normaal zou Avice nog geen vijf minuten in gezelschap van dit

soort meisjes hebben doorgebracht – sommigen leken zo uit de out-back te komen met het rode stof nog aan hun schoenen – of zoveel uren eindeloze lezingen hebben uitgezeten van oude vrijsters die de oorlog hadden aangegrepen om hun waarschijnlijk treurige leventjes op te fleuren. Maar ze was nu al bijna tien dagen in Sydney, bij haar vaders vriend, meneer Burton, de enige persoon die ze daar kende, en de Club van Echtgenotes was haar enige sociale contact geworden. (Ze wist nog steeds niet goed hoe ze het gedrag van meneer Burton aan haar vader moest uitleggen. Ze had de man al wel vier keer moeten vertellen dat ze een getrouwde vrouw was, en ze was er nog niet zo zeker van dat dat wat hem betrof enig verschil maakte.)

Er waren nog twaalf andere jongedames op de bijeenkomst van vandaag; weinigen hadden meer dan een week achter elkaar met hun echtgenoot doorgebracht, en meer dan de helft had hem al bijna een jaar niet meer gezien. De verscheping van troepen naar huis ging voor; de ‘muurbloemechtgenotes’ zoals ze werden genoemd, hadden geen prioriteit. Sommigen hadden hun papieren al meer dan een jaar geleden ingestuurd en sindsdien weinig gehoord. Ten minste één, die haar akelige onderdak zat was, had het opgegeven en was naar huis gegaan. De rest bleef, gevoed door blinde hoop, wanhoop, liefde, of, in de meeste gevallen, een wisselende mix van alle drie.

Avice was het nieuwste lid. Toen ze naar hun verhalen luisterde van de gezinnen bij wie ze waren ondergebracht, had ze haar ouders stilletjes bedankt voor de weelde van haar hotelaccommodatie. Het zou allemaal zoveel minder opwindend zijn geweest als ze bij een of ander mopperig oud stel had moeten logeren. Nu werd het toch al met de dag minder opwindend.

‘Als die mevrouw Tidworth nog één keer zegt: “O, lieverd, heeft hij je nog niet laten weten dat je kon komen?” zweer ik dat ik haar aanvlieg.’

‘Ze vindt het heerlijk, de oude tang. Ze heeft hetzelfde met Mary Knight gedaan toen die er logeerde. Ik denk dat ze eigenlijk wil dat je een telegram krijgt met: “Kom maar niet”.’

‘Bij mij zijn het opmerkingen als “het zal je nog berouwen” waar ik niet tegen kan.’

‘Maar niet lang meer, hè?’

‘Wanneer wordt de volgende boot verwacht?’

‘Volgens de berichten die ik heb ontvangen over een week of drie,’ zei het meisje met de donkere ogen. Avice dacht dat ze had gezegd dat ze Jean heette, maar ze was hopeloos met namen en was alle namen meteen weer vergeten toen ze was voorgesteld. ‘Het kan maar beter net zo’n mooie boot zijn als de *Queen Mary*. Die had zelfs een kapsalon met droogkappen. Ik wil dolgraag mijn haar goed laten doen voordat ik Stan weer zie.’

‘Ze was een geweldige vrouw, koningin Mary,’ zei mevrouw Proffit van het hoofd van de tafel. ‘Echt een dame.’

‘Heb jij bericht gekregen wanneer je vertrekt?’ Een sproetig meisje aan de overkant van de tafel fronste naar Jean.

‘Vorige week.’

‘Maar jij hebt een lage prioriteit. Je zei dat je je papieren pas een maand geleden hebt ingeleverd.’

Het bleef even stil. Aan tafel wisselden verscheidene meisjes een blik en keken toen weer strak naar hun borduurwerk. Mevrouw Proffit keek op; het was haar kennelijk opgevallen dat de sfeer enigszins was bekoeld. ‘Heeft iemand nog draad nodig?’ vroeg ze en keek over haar bril.

‘Ja, nou ja, soms heb je gewoon geluk,’ zei Jean en ze excuseerde zich.

‘Hoe kan zij erop komen?’ zei het sproetige meisje en ze wendde zich tot de vrouwen aan weerskanten van haar. ‘Ik wacht al bijna vijftien maanden en zij gaat met de volgende boot mee. Dat kan toch niet?’ Haar stem klonk scherp omdat het zo onrechtvaardig was. Avice bedacht dat ze haar eigen bericht van vertrek maar niet moest noemen.

‘Ze is in verwachting, hè?’ mompelde een ander meisje.

‘Wat?’

‘Jean. Ze is zwanger. Weet je wat? De Amerikanen laten je de overtocht niet eens maken na de vierde maand.’

‘Wie doet de pinguïn?’ zei mevrouw Proffit. ‘Jullie zullen dat zwarte draad moeten bewaren voor wie de pinguïn doet.’

‘Wacht eens even,’ zei een meisje met rood haar dat een draad in haar naald stak. ‘Haar Stan is in november vertrokken. Ze zei dat hij op hetzelfde schip zat als mijn Ernie.’

‘Dan kan ze dus niet in verwachting zijn.’

‘Of wel... en dan...’

Er werden grote ogen opgezet, ze keken elkaar aan en hier en daar werd gegrijsd.

‘Kun jij een klein kangoeroetje doen, Sarah, lieverd?’ Mevrouw Proffit keek de meisjes stralend aan en haalde een paar stukjes lichtbruin vilt uit haar valies. ‘Ik vind die kleine kangoeroetjes zo zoet, wat jullie?’

Even later zat Jean weer op haar stoel en sloeg nogal strijdlustig haar armen over elkaar. Ze leek te beseffen dat ze het niet langer over haar hadden en ze ontspande zich zichtbaar – al had ze zich kunnen afvragen hoe het kwam dat iedereen opeens zo ijverig speelgoedbeesten zat te maken.

‘Ik heb Ian, mijn man, op een thé dansant ontmoet,’ zei Avice, in een poging om de stilte te verbreken. ‘Ik maakte deel uit van een ontvangstcomité van jongedames en hij was de tweede man die ik een kop thee aanbood.’

‘Was dat het enige wat je hem aanbood?’

Dat was Jean. Ze had het kunnen weten. ‘Van wat ik heb gehoord, denk ik niet dat iedereen hetzelfde idee van gastvrijheid heeft als jij,’ antwoordde ze vinnig. Ze herinnerde zich hoe ze had gebloed toen ze inschonk; hij had opvallend naar haar enkels gekeken – waar ze nogal trots op was.

Onderofficier Ian Stewart Radley. Met zijn zesentwintig jaar was hij vijf jaar ouder dan zij, wat Avice precies goed vond. Hij was lang, had een rechte rug en ogen met de kleur van de zee, het accent van een Engelse heer en brede, zachte handen die haar hadden doen beven toen ze voor het eerst vluchtig de hare hadden beroerd. Hij had haar ten dans gevraagd – al was er niemand anders op de vloer – en omdat hij militair was, had ze het laaghartig gevonden om te weigeren. Wat was een quickstep of een Gay Gordons als hij de dood voor ogen had?

Nog geen vier maanden later waren ze getrouwd, een smaakvolle ceremonie op het bureau van de burgerlijke stand van Collins Street. Haar vader was achterdochtig geweest en had haar moeder haar laten ondervragen – op een discrete manier natuurlijk, als vrouwen onder elkaar – of er nog een andere reden voor een der-

gelijk overhaast huwelijk was dan Ians aanstaande vertrek. Ian had haar vader, nogal eerzaam, vond ze, gezegd dat hij best wilde wachten als Avices ouders dat wilden, dat hij hun leven absoluut niet in de war wilde schoppen, maar zij had met alle geweld mevrouw Radley willen worden. De oorlog had alles verhaast, de natuurlijke loop van dat soort dingen bekort. En bij die eerste kop thee had ze geweten dat ze zich niet kon voorstellen dat ze met iemand anders zou trouwen; dat ze niemand anders haar vele gaven zou willen schenken.

‘Maar we weten niets van hem af, lieverd,’ had haar moeder handenwringend gezegd.

‘Hij is volmaakt.’

‘Je weet best dat ik dat niet bedoel.’

‘Wat wil je dan weten? Hij heeft geholpen om de Brisbane-linie te houden, toch? Ons land beschermen, twintigduizend kilometer van huis zijn leven op het spel zetten om ons tegen de Japanners te beschermen, maakt dat hem mijn hand niet waard?’

‘Je hoeft niet zo melodramatisch te doen, schat,’ had haar vader gezegd.

Ze hadden natuurlijk toegegeven. Dat deden ze altijd. Haar zus Deanna was woedend geweest.

‘Mijn Johnny was ingekwartierd bij mijn tante Vi,’ zei een ander meisje. ‘Ik vond hem een spetter. Ik ben de tweede nacht zijn kamer binnengeslopen en dat was dat.’

‘Je kunt er maar beter snel bij zijn,’ zei een ander meisje onder rauw gelach. ‘Een claim leggen.’

‘Vooral als Jean in de buurt is.’

Dat vond zelfs Jean grappig.

‘Goed, wie wil proberen om een van deze schattige kettingen te maken?’ Mevrouw Proffit hield een onooglijke ketting van aluminium ringetjes op. ‘Volgens mij is dit wat de best geklede dames in Europa dragen.’

‘Volgende week zullen we wel leren hoe we modieuze avondmantels van paardendekens kunnen maken.’

‘Dat heb ik gehoord, Edwina.’ Mevrouw Proffit legde de ketting voorzichtig op tafel.

‘Sorry, mevrouw P., maar als mijn Johnny me zo’n geval zag dra-

gen, zou hij niet weten of hij me moest zoenen of onder mijn kont moest kijken of ik een ei had gelegd.’

Er volgde een lachsalvo, een uitbarsting van nauwelijks onderdrukte hysterie.

Mevrouw Proffit zuchtte en legde haar kunstwerk neer. Het was me toch wat! Je kon natuurlijk niet anders verwachten, nu de inscheping dichterbij kwam – maar het was me toch wat! Wat konden deze meisjes vermoeiend zijn.

‘Dus, wanneer vertrek je?’

Jean's gastgezin woonde twee straten van het Wentworth en de meisjes waren samen teruggelopen, treuzelend. Hoewel ze elkaar niet echt mochten, hadden ze eigenlijk geen zin om weer een avond alleen op hun kamer te zitten.

‘Avice? Wanneer ga jij weg?’

Avice vroeg zich af of ze eerlijk antwoord zou geven. Ze was er vrij zeker van dat Jean – onvolwassen en ordinair als ze was – niet het soort meisje was met wie ze normaal zou willen omgaan, zeker als waar was wat de anderen over haar toestand hadden gezegd. Maar Avice was ook niet gewend om zich in te houden en het had haar grote moeite gekost om een hele middag haar mond te houden over haar eigen plannen. ‘Net als jij. Over drie weken. Hoe heet het schip ook weer? De *Victoria*?’

‘Wat oneerlijk, hè?’ Jean stak een sigaret op, achter haar hand, vanwege de zeewind. Bij nader inzien bood ze Avice er ook een aan.

Avice trok haar neus op en bedankte. ‘Wat zei je?’

‘Dat het oneerlijk is. Zij krijgen verdorie de *Queen Mary* en wij krijgen dat oude koekblik.’

Een auto reed hen langzaam voorbij, twee militairen hingen uit de raampjes en riepen iets grofs. Jean grijsde hen toe en zwaaide met haar sigaret toen de auto om de hoek verdween.

Avice stond voor haar. ‘Het spijt me, maar ik begrijp niet wat je bedoelt.’

‘Heb je mevrouw Proffit niet gehoord? Dat mens dat met de commandant is getrouwd?’

Avice schudde haar hoofd.

Jean lachte zonder enige humor. ‘Volgens mij krijgen wij geen kapsalons en eersteklashutten, meid. Onze *Victoria* is verdorie een vliegdekschip.’

Avice staaarde het meisje even aan en glimlachte toen. Het was het soort glimlach dat ze thuis voor het personeel bewaarde als een van hen iets heel stoms deed. ‘Volgens mij moet je je vergissen, Jean. Dames reizen niet met vliegdekschepen.’ Ze tuitte haar lippen toen rook haar kant op dreef. ‘Bovendien, waar moeten ze ons dan laten?’

‘Jij weet ook echt niets, hè?’

Avice onderdrukte haar irritatie dat ze zo werd aangesproken door iemand die minstens vijf jaar jonger moest zijn dan zij.

‘Ze hebben geen behoorlijk transport meer. Ze zullen ons echt op van alles zetten om ons de plas over te krijgen. Volgens mij denken ze dat wie echt wil gaan, overal genoeg mee neemt.’

‘Weet je het zeker?’

‘Zelfs de oude mevrouw P. leek een beetje ongerust. Ik denk dat ze bang is dat haar jongedames in overal en onder de olie in Engeland aankomen. Niet helemaal de indruk die ze de mooiste meisjes uit Australië wil laten maken.’

‘Een vliegdekschip?’ Avice voelde zich een beetje wiebelig. Ze greep naar een muur en ging zitten.

Jean kwam gezellig naast haar zitten. ‘Dat klopt, ja. Ik had het eerder niet opgezocht. Ik heb domweg aangenomen... O, nou ja, ze zullen hem wel een beetje hebben aangepast, zou ik denken.’

‘Maar waar moeten we dan slapen?’

‘Geen idee. Aan dek, bij de vliegtuigen?’

Avice zette grote ogen op.

‘Jeetje, Avice, je bent nog onnozeler dan ik dacht.’ Jean kakelde, drukte haar sigaret uit, stond op en begon door te lopen.

Avice kon het zich hebben verbeeld, maar ze vond dat het andere meisje steeds ordinairder ging klinken.

‘Ze bedenken wel iets om ons in te passen. Alles is beter dan hier te blijven zitten. We krijgen een bed en eten, en het Rode Kruis zorgt wel voor ons.’

‘O, dat denk ik niet.’ Avices gezicht was betrokken. Ze liep flink door. Als ze nu belde, kreeg ze haar vader misschien nog te pakken voordat hij naar zijn club ging.

‘Wat bedoel je?’

‘Ik kan onmogelijk op zoiets reizen. Om te beginnen zouden mijn ouders het niet goedvinden. Zij dachten dat ik met een lijnschip zou reizen. Je weet wel, een van die schepen die zijn gevorderd voor transport. Dat is zo ongeveer de enige reden dat ze me laten gaan.’

‘Je neemt wat je kunt krijgen in tijden als deze, meid. Dat weet je.’

Ik niet, zei Avice binnensmonds. Ze liep op een holletje naar het hotel. Niet een meisje wier familie de grootste radiofabriek van Melbourne bezat.

‘Straks geven ze ons ook nog machinistuniformen, voor het geval ze ons wat poetswerk willen laten verrichten.’

‘Dat vind ik beslist niet grappig.’

‘Je moet het luchtig houden.’

Ga weg, vervelende griet, dacht Avice. Ik zou nog geen voet aan boord van hetzelfde schip zetten als jij voor een tochtje door de haven van Sydney, al was het de *Queen Mary*.

‘Wees maar niet bang, Avice. Ze vinden vast wel een eerste klas stapelbed voor je in de machinekamer!’ Halverwege de straat kon ze Jeans onaardige gekakel nog horen.

‘Mam?’

‘Avice, schat, ben jij dat? Wilfred! Het is Avice!’ Ze kon haar moeder door de hal horen roepen, kon zich voorstellen hoe ze bij de telefoon zat, het Perzische tapijt op de parketvloer, de altijd aanwezige vaas bloemen op het tafeltje naast haar. ‘Hoe gaat het, schatje?’

‘Goed, mam. Maar ik moet pap spreken.’

‘Je klinkt niet of het goed gaat. Gaat het echt wel goed?’

‘Ja.’

‘Heb je al iets van Ian gehoord?’

‘Mam, ik moet pap spreken.’ Avice deed haar best om niet ongeduldig te klinken.

‘Dan zou je het toch zeggen, hè?’

‘Is dat mijn prinsesje?’

‘Pap, goddank. Er is een probleem.’

Haar vader zei niets.

‘Met het transport.’

‘Ik heb gezagvoerder Guild zelf gesproken. Hij heeft me beloofd dat je op de eerste –’

‘Nee, dat is het niet. Hij heeft me op een boot gekregen.’

‘Wat is het probleem dan?’

Ze kon haar moeder achter haar vader horen zeggen: ‘Het is de jongeman. Tien tegen één dat het de jongeman is.’

En Deanna: ‘Heeft hij gezegd dat ze niet moet komen?’

‘Zeg maar dat het niets met Ian te maken heeft. Het is het schip.’

‘Ik begrijp het niet, prinses.’

‘Het is een vliegdekschip.’

‘Wat?’

‘Maureen,’ siste hij. ‘Hou je mond. Ik kan geen woord verstaan van wat ze zegt.’

Avice slaakte een zuchtje.

‘Wat ik zei. Het is een vliegdekschip. Ze verwachten dat we naar Engeland varen op een vliegdekschip.’

Er viel een korte stilte. ‘Ze willen dat ze met een vliegdekschip reist,’ zei haar vader tegen haar moeder.

‘Wat? Een vliegtuig?’

‘Nee, stom mens dat je bent. Een van die schepen waar ze vliegtuigen op zetten.’

‘Een oorlogsschip?’

Avice kon haar bijna teatraal horen wankelen van ontzetting. Deanna was gaan lachen. Net iets voor haar: ze had het Avice niet vergeven dat zij als eerste was getrouwd.

‘Je moet me op iets anders zien te krijgen,’ zei Avice ernstig. ‘Praat met degene die me hierop heeft gekregen. Zeg maar dat ik met iets anders moet reizen. Zie dat je me op een ander schip krijgt.’

‘Je hebt nooit iets gezegd over een vliegdekschip!’ zei haar moeder nu. ‘Daar kan ze niet mee reizen. Niet met al die vliegtuigen die voortdurend van het dek opstijgen. Dat is gevaarlijk!’

‘Pap?’

‘Ze hebben de *Vyner Brooke* tot zinken gebracht, toch?’ riep haar moeder verontwaardigd. ‘De Japanners zouden kunnen proberen het vliegdekschip tot zinken te brengen, net als de *Vyner Brooke*.’

‘Wees stíl, mens.’ En tegen Avice: ‘Wat is er aan de hand? Ben jij het enige meisje aan boord, prinses?’

‘Ik? O, nee, er reizen een stuk of zeshonderd vrouwen mee.’ Avice fronste. ‘Het zal alleen afschuwelijk zijn. Ze zullen ons op stretchers laten slapen en er zullen geen voorzieningen zijn. En, pap, je moet eens zien met wat voor soort meisjes ze me mee sturen – het taalgebruik! Ik kan nauwelijks zeggen –’

Haar moeder kwam ertussen. ‘Ik wist het, Avice. Dat is gewoon niet jouw soort mensen. Volgens mij is dit geen goed idee.’

‘Pap? Kun jij het regelen?’

Haar vader zuchtte diep. ‘Nou, zo gemakkelijk gaat dat niet, prinses. Ik heb aan heel wat touwtjes moeten trekken om je aan boord te krijgen. De meeste bruiden zijn trouwens al weg. Ik weet niet hoeveel transporten er nog komen.’

‘Nou, laat me dan vliegen. Ik ga wel met Qantas.’

‘Zo gemakkelijk gaat dat niet, prinses.’

‘Ik kan niet met dat afschuwelijke schip!’

‘Hoor eens, Avice, ik heb een boel geld betaald om je erop te krijgen, hoor je me? En ik dok nog een heleboel meer om je in dat verdomde hotel te houden omdat je geen marinehuisvesting wilde. Ik kan niet nog meer betalen voor een vlucht naar Engeland, alleen omdat de voorzieningen aan boord van dat schip je niet aanstaan.’

‘Maar, pap –’

‘Schat, ik zou je graag helpen, echt, maar je hebt geen idee hoe moeilijk het was om je aan boord te krijgen.’

‘Maar, pap!’ Ze stampte met haar voet en de receptionist keek naar haar. Ze dempte haar stem en fluisterde: ‘Ik weet wat je doet – denk niet dat ik niet weet waarom je me niet wilt helpen.’

Haar moeder kwam met ferme stem tussenbeide. ‘Avice, je hebt gelijk. Ik vind dat schip een heel slecht idee.’

‘Echt?’ Avice kreeg een sprankje hoop. Haar moeder begreep hoe belangrijk comfortabel reizen was. Ze wist dat dingen fatsoenlijk gedaan hoorden te worden. Wat zou Ian wel denken als ze eruitzag als een polderjongen als ze aankwam?

‘Ja. Ik vind dat je vandaag nog naar huis moet komen. Neem morgenochtend maar de eerste trein.’

‘Naar huis?’

‘De hele toestand heeft gewoon te veel mitsen en maren. Die kwestie met dat schip klink allerafschuwelijkst en je hebt al ik weet niet hoe lang niets van Ian gehoord –’

‘Hij zit op zee, mam.’

‘– en ik vind gewoon dat alle voortekenen op onweer staan. Kap er maar mee, schat, en kom naar huis.’

‘Wat?’

‘Je weet niets van de familie van die man. Niets. Je hebt geen idee of je aan de overkant wel door iemand wordt afgehaald. Als dat oorlogsschip er tenminste ooit komt. Kom naar huis, schat, dan regelen we het hier allemaal wel. Er zijn een heleboel meisjes die zich bedenken. Daar lees je voortdurend over.’

‘Een heleboel meisjes worden ook gedumpt,’ riep Deanna.

‘Ik ben getrouwd, mam.’

‘En ik weet zeker dat we daar iets aan kunnen doen. Ik bedoel maar, hier weet nauwelijks iemand ervan.’

‘Wat?’

‘Nou, het was maar een klein feestje, toch? We zouden een nietigverklaring aan kunnen vragen of zo.’

Avice stond versteld. ‘Een nietigverklaring? Bah! Wat zijn jullie een hypocrieten! Ik wéét wat jullie aan het doen zijn. Jullie hebben me op het rottigste oude schip gekregen dat jullie konden vinden zodat ik niet zou willen gaan.’

‘Avice –’

‘Nou, jammer dan. Jullie krijgen me niet zover dat ik me bedenk over Ian.’

De receptioniste had het opgegeven net te doen of ze niet luisterde en hing met grote ogen over de balie. Avice legde haar hand over de hoorn en trok haar wenkbrauwen op tegen het meisje. Opgelaten ging ze met papieren aan de gang.

Haar vader kwam weer aan de lijn: ‘Ben je daar nog? Avice?’ Hij zuchtte diep. ‘Hoor eens, ik stuur je wel wat geld. Laat het maar even zitten als je wilt. Blijf maar in het Wentworth. We hebben het er nog wel over.’

Avice hoorde haar moeder op de achtergrond doorzeuren. Haar zus wilde weten waarom ze in het beste hotel van Sydney logeerde. ‘Nee, pap,’ zei ze. ‘Zeg mam en Deanna maar dat ik met dat rot-

tige schip naar mijn echtgenoot reis. Ik zorg wel dat ik er kom, zelfs als dat zwemmen in de diesel en stinkende troepen betekent, want ik hou van hem. Ik hóú van hem. Ik bel niet meer, maar zeg maar – zeg mam maar dat ik haar een telegram zal sturen als ik er ben. Als Ian – mijn échtgenoot – me heeft afgehaald.’

Lees verder in *Zee van verlangen*

Van Jojo Moyes:
Verboden vruchten
Passie en parelmoer
Zee van verlangen
Dicht bij jou
Nachtmuziek
De laatste liefdesbrief
Voor jou
Vier plus één
Portret van een vrouw
Een week in Parijs
Een leven na jou
Dans met mij
Jij en ik
Voor mij

Eerste druk juni 2006

Tweede druk, eerste in deze uitvoering, oktober 2018

Oorspronkelijke titel *The Ship of Brides*

Oorspronkelijke uitgever Hodder en Stoughton, a division of Hodder Headline

Copyright © 2005 by Jojo Moyes

The moral right of Jojo Moyes to be identified as the author of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2006, 2018 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Saskia Tijsma, MegaTekst

Omslagontwerp Studio Jan de Boer, Utrecht

Omslagillustratie © Arcangel/Diane Kerpan

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 4170 6

ISBN e-book 978 90 261 4171 3

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.